

Финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2023. године и Извјештај независног ревизора

Мјешовити холдинг „Електропривреда
Републике Српске“ Матично предузеће
а.д. Требиње,
Зависно предузеће
ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

САДРЖАЈ

Извјештај независног ревизора	1-4
Биланс успјеха	5-6
Биланс стања	7
Извјештај о промјенама на капиталу	8
Биланс токова готовине	9
Напомене уз финансијске извјештаје	10-52

Одговорност Управе Друштва за припрему и одобравање финансијских извјештаја

Управа Друштва је дужна припремити финансијске извјештаје, који дају објективно и истинито приказ финансијског положаја Друштва, те резултате његовог пословања и готовинског тока у складу са важећим рачуноводственим стандардима, те има одговорност за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућују припрему финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за подузимање корака који су им у разумној мјери доступни како би им омогућили очување мовине Друштва, те спрјечавање и откривање превара и осталих неправилности.

Управа Друштва је одговорна за одабир прикладних рачуноводствених политика које су у складу са важећим рачуноводственим стандардима и за њихову досљедну примјену, доношење разумних и разборитих претпоставки и процјена, те припрему финансијских извјештаја на принципу неограничености времена пословања.

Управа Друштва је дужна поднијети на усвајање Надзорном одбору извјештај Друштва заједно са финансијским извјештајима, након чега Надзорни одбор усваја исте.

Финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2023. године на странама 5. до 52. су одобрени од стране Управе, потврђујући ово, потписује:

За и у име Управе:

Директор Друштва

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.granthornton.ba

Акционарима и Надзорном одбору Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње, Зависног предузећа „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град (у даљем тексту "Друштва"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, и биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на наведени датум, укључујући и напомена уз финансијске извјештаје укључујући и значајне рачуноводствене политике.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји дају истинит и приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијско стање Друштва на дан 31. децембра 2023. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања преведеним и објављеним у Републици Српској.

Основа за мишљење

Обавили смо ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су детаљно описане у нашем извјештају у одјељку Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Друштво у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (ИЕСБА), и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с ИЕСБА Кодексом. Увјерени смо да су ревизорски докази које смо прикупили dostatни и примјерени као основа за изражавање нашег мишљења.

Истицање питања

Као што је објелодањено у напомени 19 уз приложене појединачне финансијске извјештаје, потраживања за електричну енергију на дан 31. децембар 2023. године исказана су у износу од 45.831.736 КМ. Наведена потраживања у потпуности се односе на потраживања од повезаних правних лица. Друштво код обрачуна очекиваних кредитних губитака код потраживања од повезаних правних лица користи усвојене рачуноводствене политике, којима је дефинисано да се очекивани кредитни губици за повезана правна лица обрачунавају у проценту од 1% на ненаплаћена потраживања. Друштво приликом обрачуна очекиваних кредитних губитака није користило процјену из усвојених рачуноводствених политика којом је дефинисано да се потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процјене износе 1.000.000 КМ и више процјењују појединачно.

Наше мишљење није модификовано по основу наведеног питања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

Кључно питање ревизије	Проведене процедуре ревизије
<p>Приходи од продаје електричне енергије у износу од 25.387.393 КМ у потпуности се односе на приходе од продаје електричне енергије повезаном правном лицу Матичном предузећу.</p> <p>Друштво признаје приходе на мјесечном нивоу након испоруке електричне енергије. Фактурисање електричне енергије Друштво врши Матичном предузећу а.д.Требиње по достављању података о производњи и преузетој енергији за тај мјесец.</p> <p>Цијена електричне енергије је дефинисана Уговором о уређењу међусобних односа о питању јединственог наступа на тржишту електричне енергије.</p> <p>Приходи од продаје електричне енергије су одабрани као кључно питање зато што постоји значајан ризик признавања прихода од продаје електричне енергије од стране Друштва као и ризик исказивања прихода у периоду у коме су настали.</p> <p>Повезане рачуноводствене политике за признавање прихода приказани су у напомени 3 приложених финансијских извјештаја.</p>	<p>Наше процедуре су укључивале сљедеће поступке:</p> <p>У оквиру ревизорских процедура извршили смо тестирање интерних контрола установљених од стране Управе Друштва, у вези признавања и евидентирања прихода.</p> <p>Тестирали смо дизајн и оперативну ефикасност контрола над системима за признавање прихода како би се одредио обим потребних тестирања.</p> <p>Спровели смо аналитичке процедуре.</p> <p>Спровели смо тестирање главне књиге и начин уноса и одобравања уноса података.</p> <p>На бази узорка извршили смо тестирање обрачуна испоручене електричне енергије у складу са цијеном и уговором.</p> <p>На бази узорка извршили смо тестирање признавања прихода у периоду у коме су стварно и настали.</p> <p>Тестирали смо досљедност примјене политике за признавање прихода тако што смо преиспитали рачуноводствену политику за различите изворе прихода Друштва.</p>

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и фер приказивање финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској као и за такве интерне контроле за које Руководство Друштва утврди да су неопходне и које омогућавају састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, руководство Друштва је одговорно за процјењивање способности Друштва да настави с пословањем по временски неограниченом пословању и објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања. Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извјештавања Друштва.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји, као цјелина, без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати ревизоров извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија у складу са Међународним стандардима ревизије увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услед преваре или погрешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу ових финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне просудбе и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или погрешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед погрешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Друштва;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика, разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа;
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања и, темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Друштва да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Друштво прекине с настављањем пословања по временски неограниченом пословању;
- оцјењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји, основне трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираним обимом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и све значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Такође, достављамо руководству Друштва изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтјевима у погледу независности и да ћемо их обавијестити о свим односима и осталим питањима за које се може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и гдје је то могуће, о повезаним мјерама заштите.

Од питања која су саопштена руководству Друштва, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извјештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно објелодањивање о том питању или када, у изузетно ријетким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извјештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне посљедице буду веће него користи од такве обавијести.

Партнер на ревизорском ангажману чији је резултат овај извјештај независног ревизора је Невена Милинковић, Овлашћени ревизор.

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука
Бања Лука, 28. јуни 2024. године

Исидора Џомбић
Managing Partner – Директор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Невена Милинковић
Овлашћени ревизор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

У КМ

Опис	Напомена	За годину која се завршава	
		31.12.2023.	31.12.2022.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје роба и производа	5	25.387.393	22.044.359
Остали пословни приходи	6	1.530.937	1.045.067
		26.918.330	23.089.426
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала	7	(235.744)	(220.552)
Трошкови горива и енергије	7	(323.916)	(283.273)
Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	8	(6.139.490)	(5.707.617)
Трошкови производних услуга	9	(2.390.736)	(1.966.973)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(6.180.855)	(6.139.700)
Нематеријални трошкови	11	(326.407)	(218.288)
Трошкови пореза и доприноса	12	(2.743.756)	(1.983.234)
Укупно		(18.340.904)	(16.519.637)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (ГУБИТАК)		8.577.426	6.569.789
Финансијски приходи		1.341	-
Финансијски расходи		(508.600)	(551.695)
		(507.259)	(551.695)
ДОБИТАК/ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		8.070.167	6.018.094
Остали приходи и добици		130.713	69.360
Остали расходи и губици		(284.017)	(194.551)
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		7.916.863	5.892.903
Порез на добит:			
- текући порез на добитак			
- одложени порески расход		(448.137)	(451.050)
- одложени порески приход		1.268	1.870
УКУПНА ДОБИТ ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ		7.469.994	5.443.723
- Основна и разријеђена зарада по акцији		0,0730	0,0532

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2023. године

У КМ

	Напомена	31.12.2023.	31.12.2022.
АКТИВА			
Стална средства			
Нематеријална улагања	17	8.209.756	7.620.259
Некретнине, постројења и опрема	17	230.620.365	234.774.986
Инвестиционе некретнине	17.1	2.538.981	2.544.252
		241.369.102	244.939.497
Одложена пореска средства		98.902	97.633
Текућа средства			
Залихе и дати аванси	18	1.054.743	978.582
Потраживања од купаца	19	45.831.736	37.014.527
Друга краткорочна потраживања	20	57.954	60.411
Краткорочни финансијски пласмани	21	-	-
Готовина и готовински еквиваленти	22	870.336	629.403
Порез на додату вриједност		8.257	-
Краткорочна разграничења		813	9.954
		47.823.839	38.692.877
Билансна актива		289.291.843	283.730.007
Ванбилансна актива		19.917.900	19.011.639
ПАСИВА			
КАПИТАЛ			
Акцијски капитал	23	102.354.487	102.354.487
Статутарне резерве		-	474.729
Законске резерве		5.182.252	4.831.461
Остале резерве		48.326.663	48.326.663
Ревалоризационе резерве		66.411.194	68.152.018
Нераспоређени добитак/(губитак) ранијег периода		6.838.650	28.729.109
Нераспоређени добитак/(губитак) текућег периода		9.185.678	7.015.801
		238.298.924	259.884.268
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ			
Резервисања за накнаде и бенефиције запослених	24	236.304	194.727
Остала дугорочна резервисања	25	224.232	228.881
Одложене пореске обавезе	16	8.475.699	8.027.562
Дугорочни кредити	26	7.393.658	10.033.326
		16.329.893	18.484.496
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ			
Текуће доспијеће дугорочних кредита	26	2.583.306	2.499.740
Обавезе из пословања	27	1.600.922	898.386
Остале краткорочне обавезе и краткорочна разграничења	28	30.478.798	1.963.117
		34.663.026	5.361.243
Билансна пасива		289.291.843	283.730.007
Ванбилансна пасива	29	19.917.900	19.011.639

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за годину која се завршава 31.12.2023. године

У КМ

Опис	Акцијски капитал	Законске резерве	Ревалиризационе резерве за НПО	Нераспоређени добитак	Укупно
1	2	4		7	8
Стање, 1. јануар 2022. године	102.354.487	53.327.773	69.748.656	29.009.629	254.440.545
Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	-	-	-	-	-
Ефекти исправки грешака	-	-	-	-	-
Поново исказано стање на дан 01.01.2022.	102.354.487	53.327.773	69.748.656	29.009.629	254.440.545
Добит/губитак за годину	-	-	-	5.443.723	5.443.723
Остали укупни резултат за годину	-	-	(1.572.078)	1.572.078	-
Укупна добит/ (губитак)	-	-	(1.572.078)	7.015.801	5.443.723
Други облици расподјеле добити и покрића губитка	-	305.080	-	(305.080)	-
Остале промјене	-	-	(24.560)	24.560	-
Стање на дан 31.12.2022/01.01.2023. године	102.354.487	53.632.853	68.152.018	35.744.910	259.884.268
Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	-	-	-	-	-
Ефекти исправке грешака	-	-	-	-	-
Поново исказано стање на дан 01.01.2023. године	102.354.487	53.632.853	68.152.018	35.744.910	259.884.268
Добит/ (губитак) за годину	-	-	-	7.469.995	7.469.995
Остали укупни резултат	-	-	(1.715.684)	1.715.684	-
Укупна добит/(губитак)	-	-	(1.715.684)	9.185.679	7.469.995
Објављене дивиденде	-	-	-	(28.704.549)	(28.704.549)
Други облици расподјеле добити и покриће губитка	-	350.791	-	(701.581)	(350.790)
Остале промјене	-	(474.729)	(25.140)	499.869	-
Стање на дан 31.12.2023. године	102.354.487	53.508.915	66.411.194	16.024.328	238.298.924

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2023. године

(У КМ)

	31.12.2023.	31.12.2022.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од купаца и примљени аванси	22.389.851	18.033.395
Остали приливи из пословних активности	230.197	133.200
Одливи за исплате добављачима, друге трошкове и дате авансе	(5.513.074)	(6.105.083)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(5.966.180)	(5.687.274)
Одливи по основу камате	(161.694)	(219.829)
Одливи по основу пореза на добит		
Остали одливи уз пословних активности	(6.473.814)	(3.711.522)
Нето приливи/(одливи) готовине из пословних активности	4.505.286	2.442.898
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи од камата	-	-
Приливи од продаје некретнина, постројења и опреме	28.098	-
Одливи по основу набавке некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања	(1.586.924)	(532.024)
Одливи по основу куповине нематеријалних средстава	(822.740)	(23.439)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности инвестирања	(2.381.566)	(555.463)
Токови готовине из активности финансирања		
Прилив по основу дугорочних кредита	-	-
Прилив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	-	-
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(1.872.164)	(1.868.518)
Одливи по основу дивиденде	(1.583)	(777)
Остали одливи из активности финансирања	(9.040)	(9.964)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања	(1.882.787)	(1.879.259)
Нето повећање готовине и еквивалената готовине	240.933	8.165
Нето смањење готовине и еквивалената готовине		
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	629.403	621.238
Негативне курсне разлике		
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	870.336	629.403

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

1. Основни подаци о Друштву

Радна организација у оснивању за изградњу Хидроелектране Бочац почела је са радом 1975. године. Сама Хидроелектрана изграђена је и пуштена у рад 5. децембра 1981. године, од када ради у саставу Електроврбаса са сједиштем у Мркоњић Граду.

Предузеће Хидроелектране на Врбасу у Мркоњић Граду основано је Одлуком Јавног предузећа Електропривреда Републике Српске, Пале број: 01-18-2-92 од 19. августа 1992. године и уписано је у судски регистар код Основног суда у Бањој Луци крајем 1992. године.

Рјешењем Основног суда у Бања Луци број: У/І-201/95 од 15. марта 1995. године извршена је статусна промјена којом је друштвена имовина прешла у државну имовину.

Допуна дјелатности извршена је у складу са Законом о класификацији дјелатности и о регистру јединица разврставања (Службени гласник број 4-97), а регистрована је у Основном суду у Бања Луци под бројем У/ І-1510/98 од 25. августа 1998. године.

Рјешењем Основног суда у Бања Луци број: У/І-3338/05 од 21. октобра 2005. године извршена је статусна промјена којом је извршена промјена облика организовања где је Предузеће као Јавно предузеће прешло у акционарско друштво.

Рјешењем Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске број 01-1057-10/05 од 27. децембра 2005. године Предузећу је издато Рјешење о издавању почетне дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије.

Основна дјелатност Предузећа је производња електричне енергије, одржавање хидроенергетских постројења, као и вођење надзора на изградњи хидроенергетских објеката на сливу ријека Врбаса и Сане. У оквиру основне дјелатности Предузеће производи 274 милиона kWh електричне енергије годишње.

31. децембра 2023. године је било запослено 158 радника, док је на дан 31.12.2022. године било запослено 157 радника.

Јединствени идентификациони број Предузећа је 4401195230004.

Сједиште Предузећа је у Мркоњић Граду, Улица Светог Саве 13 .

Чланови Управе Друштва на дан 31.12.2023. године:

1. Горан Милановић, в.д. директор;
2. Мирослав Комленић, в.д. извршни директор за економске послове;
3. Велибор Јарић, в.д. извршни директор за техничке послове;
4. Марко Марковић, в.д. извршни директор за организационо правне и кадровске послове;
5. Дивна Аничкић, в.д. извршни директор за инвестиције и развој.

Чланови Надзорног одбора на дан 31.12.2023.године:

1. Иван Вања Бороја, предсједник;
2. Љиљана Амићић Глигорић, члан;
3. Владимир Драшковић,члан;
4. Љубомир Клинцић,члан;
5. Дамир Ћопић, члан.

Чланови Одбора за ревизију на дан 31.12.2023.године:

1. Драгана Ковачевић, предсједник;
2. Драгана Пејић,члан;
3. Синиша Рајковић, члан.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске", матичног предузећа а.д. Требиње, Зависног предузећа Хидроелектране на Врбасу а.д. Мркоњић Град, и састављени су у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

2.1. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), изузев некретнина, постројења, опреме и финансијских инструмената који су вредновани по фер вриједности, што је и детаљније објашњено у рачуноводственим политикама у наставку.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 104/21), Правилника о измјенама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 59/22), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 59/22 и 129/22), као и Правилником о садржини и форми обрасца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 59/22).

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2023. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 у напоменама уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2.2. Функционална валута и валута презентација

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.3. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("МСФИ") и Међународних рачуноводствених стандарда ("МРС")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда ("МРС"), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("МСФИ", у даљем тексту заједно: "Стандарди"), који су били у примјени на дан 1. јануара 2023. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“МСФИ”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“МРС”) (наставак)

(а) *Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској (наставак)*

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 94/15 и 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (“MSFI for SMEs”), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (“IPSAS”), Међународне стандарде вредновања (“IVS”), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (“IASB”) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (“IFAC”).

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15,78/20), дана 9. новембра 2020. године, Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању у превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2019. којег чине: Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

Наведеном Одлуком, утврђени су и објављени преводи Стандарда и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде из 2019. године, који су објављени на интернет страници Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2019. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

(б) *Објављени стандарди и тумачења која су у примјени у текућем периоду у Републици Српској*

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификације обавеза (1. јануар 2023. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика – Допуне (1. јануар 2023. године);
- МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ Допуна дефиниције рачуноводствених процјена (1. јануар 2023. године);
- МРС 12 „Порез на добит“ – Одложени порез повезани са средствима и обавезама насталим из појединачних трансакција (1. јануар 2023. године);
- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ – Допуне (1. јануар 2023. године).

Почетна примјена стандарда који су званично објављени и преведени у Републици Српској није имала значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва.

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна класификације дугорочних и краткорочних обавеза (1. јануар 2024. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна краткорочне обавезе и ковенанте (1. јануар 2024. године);
- МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача (1. јануар 2024. године);
- МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавеза по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга (1. јануар 2024. године).

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

2.4. Упоредни подаци

Друштво је као упоредне податке приказало биланс успјеха, извјештај о осталим добицима и губицима у периоду, биланс стања, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2022. године.

2.5. Сталност пословања

Друштво саставља своје финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Друштво евидентира реализацију по фактурној вриједности уз искључење пореза на додату вриједност.

Приход остварен продајом електричне енергије остварује се по основу фактурисања Електропривреди Републике Српске (Дирекцији) по цијени утврђеној од стране Електропривреде Републике Српске у складу са уговором о уређењу међусобних односа о питању јединственог наступа на тржишту електричне енергије.

Приход остварен продајом електричне енергије из обновљивих извора у хидроелектрани „Бочац 2“ и хидроелектрани „Кућна турбина“ у виду обавезног откупа по гарантованој откупној цијени остварује се по основу фактурисања Електропривреди Републике Српске у функцији Оператора система подстицаја.

Приход од помоћних услуга, односно приход од примарне, секундарне и терцијарне регулације се остварује у складу са уговором о уређењу међусобних односа о питању јединственог наступа на тржишту електричне енергије, а по основу фактурисања Електропривреди Републике Српске по цијенама које утврди Независни оператор система подстицаја-НОС са којим Електропривреда Републике Српске има закључен уговор о балансној одговорности.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист, односно на терет обрачунског периода на који се односе.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успеха.

3.4. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити. Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у билансу успеха, у периоду у коме су настали.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства намијењена за кориштење у процесу производње или испоруке роба и пружања услуга, за издавање у закуп или за административне сврхе и за која се претпоставља да ће се користити дуже од једне године. Друштво признаје основна средства у структури активе када постоји велика вјероватноћа остваривања економске користи код рада са њима у будућности и чија се набавна вриједност може поуздано процјенити. Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавна вриједност некретнина, постројења и опреме обухвата: фактурну цијену, укључујући увозне царинске дацбине и порезе који се не надокнађују, изузев трговачких и других попушта, друге директно приписиве трошкове неопходне за довођење тог средства у стање функционалне приправности, односно све трошкове који су непосредно повезани са довођењем средства на локацију и у стање које је неопходно за коришћење средства према његовој намјени коју је утврдило руководство Друштва (уградња и монтажа, утоварно-истоварни радови, провјера исправности у функционисању средства и др.), почетну процјену трошкова за демонтажу и ликвидацију средства и обнову територије на којој је средство лоцирано, остали трошкови непосредно везани за набавку, опремање и израду објекта основних средстава.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цијени коштања. У цијену коштања средства признају се: утрошени материјал, трошкови зарада и накнада зарада запослених директно ангажованих на изради средства и остали трошкови који се могу приписати производњи, односно изградњи средства.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме, исказују се у билансу успјеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Накнадно се некретнине, постројења и опрема вреднују по фер вриједности путем ревалоризације која се врши довољно често.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације позитиван учинак ревалоризације се признаје у корист капитала као рев. резерва.

Позитиван учинак ревалоризације признаје се као приход од укидања ревалоризационих резерви истог средства до износа који је једнак негативном учинку ревалоризације који је претходно признат као расход.

Негативан учинак ревалоризације се признаје као расход, односно на терет ревалоризационих резерви до износа који није већи од укупних ревалоризационих резерви за то исто средство.

Преношење ревалоризационих резерви на нерспоредјену добит се врши у периоду коришћења средстава. Износ ревалоризационе резерве који се преноси на нераспоредјену добит (нераспоредјена добит текуће године) представља разлику између износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност средства и амортизације која би била обрачуната да је на средство примјењен модел набавне вриједности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава по стопама које су добијене на основу процјене преосталог вијека кориштења и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења и опреме. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

Корисни вијек употребе појединих група некретнина, постројења и опреме који је служио као основа за обрачун амортизације у 2023. години је слједећи:

	<u>Стопа амортизације</u>	<u>Вијек трајања (година)</u>
Зграде	1,67 – 5%	20-60
Путничка возила	8,33 – 10%	10-12
Намјештај	5-25%	4-20
Рачунари	10-20%	5-10

3.7. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности, умањена за укупну акумулирану исправку вриједности и евентуалне укупне акумулиране губитке услед умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Нематеријална улагања се састоје од програма за видео надзор и рачуноводствени софтвер, као и пројектне документације о снимањима терена.

3.8. Обезвјеђење вриједности сталне имовине

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања приказане у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање односно средство постоји обезвјеђење, надокнадиви износ те имовине се процјењује како би се утврдио износ обезвјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Обезвјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезвјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезвјеђење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезвјеђење. Поништење обезвјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезвјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности.

Вриједност залиха материјала и горива, резервних дијелова, алата и инвентара се вреднује по набавној вриједности. Набавна вриједност укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу. Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.10. Разграничени приходи од донација

Разграничени приходи од донација представљају вриједност примљених некретнина, постројења и опреме без накнаде, који се амортизују у износу који представља износ трошка годишње амортизације некретнина, постројења и опреме која су примљена без накнаде, као и износ свођења дугорочних обавеза на фер вриједност по основу примитка кредита по каматној стопи нижој од тржишне, а све у складу са IAS 20 "Рачуноводствено обухватање државних донација и објављивање државне помоћи".

3.11. Бенефиције запосленима

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износу који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе, за исплате у Републици Српској.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Правилником о раду и Колективним уговором који је у примјени од јула 2021. године на основу којих су исплаћивана остала лична примања Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнину у износу од најмање три до шест просјечних плата након опорезивања Друштва или запосленог, ако је то повољније за запосленог. Као основица за обрачун узима се просјечна плата након опорезивања радника остварена у последњих шест мјесеци прије остваривања права на пензију, и то:

- до 5 година радног стажа код Послодавца.....3 плате;
- од 5 до 10 година радног стажа код Послодавца.....4 плате;
- од 10 до 15 година радног стажа код Послодавца.....5 плата;
- преко 15 година радног стажа код Послодавца6 плата

Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини једне нето просјечне плате у Републици Српској исплаћеној у претходној години за 10, 20 и 30 година рада код Послодавца, у другим зависним привредним друштвима Мјешовитог Холдинга „ЕРС“ или у бившој Електропривреди БиХ.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда (наставак)

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2023. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлаштени актуар је користио следеће претпоставке: дисконтна стопа од приближно 6,7% годишње одређена у складу са позитивним приносима на државне обвезнице, а у зависности од доспијећа истих, раст зарада од 0.5%, године радног стажа за одлазак у пензију-40 година за мушкарце и 40 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

њ Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добит представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти

IFRS 9 је подијељен у три различита подручја: класификације и мјерења финансијских инструмената, умањења вриједности и рачуноводства заштите.

IFRS 9 предвиђа да се класификација финансијске имовине одређује, с једне стране, обилежјима припадајућих уговорних новчаних токова, а с друге стране намјером управљања финансијским инструментом.

Финансијска се имовина, према IFRS 9, може класификовати у три категорије:

- 1) Финансијска имовина која се вреднује по амортизованом трошку,
- 2) Финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз остали укупни резултат,
- 3) Финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Класификација зависи од намјере због које су финансијски инструменти стечени. Друштво врши класификацију финансијских средстава приликом почетног признавања и преиспитује ту класификацију на сваки датум извјештавања.

Финансијска имовина се може класификовати у прве двије категорије и вредновати по амортизационом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат, само ако се докаже да иста доводи до новчаних токова који су искључиво отплате главнице и камата (“SPPI тест”). Власничке хартије од вриједности увијек се класификују у трећу категорију и вреднују се по фер вриједности кроз биланс успјеха, осим у случају да субјект одабере (неопозиво, у тренутку почетног уписа) акције које се не држе у сврху трговања, класификовати по фер вриједности кроз остали укупни резултат. Везано за класификацију и вредновање финансијских обавеза, не уводе се значајне промјене у односу на садашњи стандард.

Финансијска средства се иницијално вреднују по фер вриједности (углавном једнаком износу који се плати или прими) коригованој за настале зависне трошкове куповине или њиховог емитовања, изузев финансијских средстава и обавеза које су вредноване по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва од момента када се Друштво уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава на редован начин признаје се примјеном обрачуна на датум када је средство испоручено другој уговореној страни.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Финансијска средства и финансијске обавезе се могу нетирати и приказати у нето износу у билансу стања, ако и само ако Друштво има законско право пребијања признатих износа средстава и обавеза и уколико намјерава да изврши измирење у нето износу или да истовремено реализује средство и измири обавезу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

У вези са умањењем вриједности, за инструменте који се вреднују по амортизованом трошку и по фер вриједности кроз остали укупни резултат (који нису власнички инструменти), уводи се модел заснован на концепту очекиваних губитака, са циљем да се препознају губици. IFRS 9 захтијева да се очекивани губици књиже на нивоу очекиваних губитака у слједећих 12 мјесеци од почетног признавања финансијског инструмента.

Финансијска имовина која се вреднује по амортизованом трошку

Финансијска имовина вреднована по амортизованој вриједности је финансијско средство или финансијска обавеза која испуњава слједећа два критеријума:

- 1) циљ пословног модела средства је држање финансијског средства ради наплате уговорених новчаних токова,
- 2) уговорени услови финансијског средства доводе до новчаних токова који представљају само плаћање главнице и камате на стање главнице на одређени датум.

Иницијално, финансијска имовина се вреднује по фер вриједности увећаној за трансакционе трошкове који су директно повезани са трансакцијом стицања средства.

Друштво финансијске обавезе класификује као по амортизованој вриједности, изузев за:

- 1) финансијске обавезе по фер вриједности кроз биланс успеха, које се као такве, укључујући и деривате који су обавезе, требају накнадно мјерити по фер вриједности,
- 2) финансијске обавезе које настају када пренос финансијске имовине не испуњава услове за престанак признавања или када се примјењује приступ непрекидног учествовања,
- 3) уговор о финансијској гаранцији, које се након почетног признавања вреднују у износу који је већи од:
 - износа резервисања за умањење вриједности за очекиване кредитне губитке и
 - почетно признатог износа умањеног за кумулативни износ прихода,
- 4) обавезе којима се осигуравају зајмови по каматним стопама које су ниже од тржишних, које се након почетног признавања вреднују у износу који је већи од:
- 5) износа резервисања за умањење вриједности за очекиване кредитне губитке и
- 6) почетно признатог износа умањеног за кумулативни износ прихода
- 7) непредвиђене накнаде које се накнадно мјере по фер вриједности кроз биланс успеха.

Финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз остали укупни резултат

Финансијска имовина вреднована по фер вриједности кроз остали укупни резултат, је финансијско средство или финансијска обавеза која испуњава слједећа два критеријума:

- 1) циљ пословног модела средства је држање финансијског средства ради наплате уговорених новчаних токова и продаје финансијске имовине и
- 2) уговорени услови финансијског средства доводе до новчаних токова који представљају само плаћање главнице и камате на стање главнице на одређени датум.

Иницијално, финансијска имовина се вреднује по фер вриједности увећаној за трансакционе трошкове који су директно повезани са трансакцијом стицања средства.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Како је дефинисано IFRS 9, финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз остали укупни резултат (FVtOCI) је:

- 1) дужнички инструменти који се држе у пословном моделу ради прикупљања уговорених новчаних токова или продаје (HtCoS) и новчани токови представљају плаћања главнице и камате која представља временску вриједност новца (SPPI), а за које није одабрана опција фер вредновања кроз биланс успеха;
- 2) власнички инструменти за које је одабрана опција вредновања по фер вриједности кроз остали укупни резултат (FVtOCI).

Улагања у власничке хартије од вриједности

При почетном признавању може се направити неопозиви избор за признавање власничког инструмента (за сваки поједини инструмент) према FVtOCI опцији. Ова се опција односи само на инструменте који се не држе ради трговања и нису дериватни инструменти.

Већина добитака и губитака од улагања у власничке инструменте за које је одабрана FVtOCI опција биће призната у остали укупни резултат (OCI). Дивиденде се признају у билансу успеха, осим ако представљају поврат дијела трошка улагања у тај инструмент.

Добици и губици од промјене фер вриједности признати у OCI никада се неће рекласификовати, односно преbacити из осталог укупног резултата у биланс успеха, па чак нити након престанка признавања инструмента по којем су настале. Резерве у капиталу настале вредновањем ових инструмената могу се пренијети на другу компоненту капитала.

Улагања у дужничке хартије од вриједности

У зависности од пословног модела, карактеристика уговорених новчаних токова те одабраних опција дужнички инструменти се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат. Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит, је класификација за инструменте за које постоји двоструки пословни модел, односно циљеви пословног модела се постижу како се новчана средства прикупљају наплатом уговорног новчаног тока, али и путем продаје финансијске имовине. Карактеристике уговорних новчаних токова инструмената ове категорије и даље морају бити искључиво наплате главнице и камата.

Промјене фер вриједности дужничких инструмената класификованих као FVtOCI признају се у остали укупни резултат (OCI). Сви приходи од камата, добити и губици од курсних разлика и умањења вриједности признају се одмах у билансу успеха.

Свака промјена фер вриједности дужничког инструмента укључује и ефекат промјене кредитног ризика издаваоца тог финансијског инструмента. За све дужничке инструменте који се мјере по FVtOCI потребно је процијенити и исказати исправке вриједности, односно резервисања за очекиване кредитне губитке. Све промјене у износу резервисања за очекиване кредитне губитке признају се у билансу успеха, док је износ исправка вриједности већ укључен у кумулативном износу промјене фер вриједности исказан у осталом укупном резултату.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Исправке вриједности признају се кроз осталу свеобухватну добит, као дио укупне промјене фер вриједности и њима се не смије додатно умањити књиговодствена вриједност финансијске имовине у билансу стања. Износи који се признају у билансу успјеха на име промјене резервисања за очекиване кредитне губитке морају бити једнаки износима који би били признати у билансу успјеха да је имовина мјерена по амортизационом трошку.

Промјене фер вриједности које су претходно признате у OCI у пуном се износу рекласификују у биланс успјеха након престанка признавања дужничког инструмента.

Финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха

Друштво ће сву другу финансијску имовину мјерити по фер вриједности кроз биланс успјеха осим ако није вреднована по амортизованом трошку или по фер вриједности преко осталог укупног резултата. Међутим, Друштво може направити неопозиви избор при почетном признавању за одређена улагања у власничке хартије од вриједности ако на тај начин уклања или значајно смањује недоследност у мјерењу и признавању која би иначе настала мјерењем имовине или обавеза или признавање добитака и губитака од имовине и обавеза по различитим основама. Иницијално, финансијска имовина се вреднује по фер вриједности преко биланса успјеха код којих се трансакциони трошкови признају кроз трошак у билансу успјеха. Како је дефинисано IFRS 9 - Финансијски инструменти, финансијска имовина која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха (FViPL) је:

- 1) финансијска имовина која се држи ради трговања, односно не држи се у пословним моделима прикупљања уговорених новчаних токова или прикупљања уговорених новчаних токова и продаје,
- 2) дужнички инструменти чији новчани токови не представљају плаћања главнице и камате која представља временску вриједност новца,
- 3) власнички инструменти за које није одабрана опција вредновања по фер вриједности кроз остали укупни резултат;
- 4) дериватни инструменти.

Добит или губитак по финансијској имовини или финансијској обавези мјереној по фер вриједности признаје се у билансу успјеха, осим у сљедећим случајевима:

1. ако је та добит или губитак дио односа заштите од ризика,
2. ако је ријеч о улагању у власнички инструмент и ако је субјект одлучио презентовати добит и губитке од тог улагања у остали укупни резултат,
3. ако је финансијска обавеза одређена по фер вриједности кроз биланс успјеха и ако се ефекти промјена властитог кредитног ризика обавезе морају презентовати у осталом укупном резултату.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Престанак признавања финансијских средстава и финансијских обавеза

Финансијска средства

Финансијско средство (или дио финансијског средства или групе финансијских средстава) престаје да се признаје уколико:

1. је дошло до истека права на готовинске приливе по основу тог средства; или
2. је Друштво пренијело право на готовинске приливе по основу средства или је преузело обавезу да изврши исплату примљене готовине по основу тог средства у пуном износу без материјално значајног одлагања плаћања трећем лицу по основу уговора о преносу; или
3. је Друштво извршило пренос свих ризика и користи у вези са средством, или није нити пренијело нити задржало све ризике и користи у вези са средством, али је пренијело контролу над њим.

Када је Друштво пренијело права на готовинске приливе по основу средстава или је склопило уговор о преносу, и при том није нити пренијело нити задржало све ризике и користи у вези са средством, нити је пренијело контролу над средством, средство се признаје у оној мјери колико је Друштво ангажовано у погледу средства.

Финансијске обавезе

Финансијска обавеза престаје да се признаје уколико је испуњење те обавезе извршено, уколико је обавеза укинута или уколико је истекло важење обавезе. У случају гдје је постојећа финансијска обавеза замијењена другом обавезом према истом повјериоцу, али под значајно промјењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измјењени, таква замјена или промјена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вриједности обавезе признаје у билансу успјеха.

Обезвјеђење потраживања од купаца

Увођењем IFRS 9 дошло је до увођења концепта умањења вриједности финансијских инструмената који се мјере методом амортизационог трошка тако да он сада, осим идентификације и процјене висине насталих кредитних губитака, укључује и идентификацију кредитних губитака који још увијек нису настали, већ Друштво њихов настанак очекује у наредном периоду. Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца или других носиоца потраживања и трендова историјских губитака. Обрачун исправке се ради на бази посебног алгоритма.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Друштво за потребе накнадног мјерења финансијске имовине која се мјери по амортизационом трошку, на сваки извјештајни датум утврђује да ли је дошло до значајног погоршања ризика дужника, у односу на почетно признавање.

За процјену значајног ризика Друштво користи квантитативне и квалитативне индикаторе, који су дефинисани стандардом и прописани интерном методологијом.

Уколико постоје објективни докази да је дошло до губитка услед обезвређења, износ губитка се вреднује као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове процијењене надокнадиве вриједности. Процијењена надокнадива вриједност је садашња вриједности будућих токова готовине дисконтована првобитном ефективном каматном стопом средства. Обрачун садашње вриједности процијењених будућих токова готовине финансијског средства обезбјеђеног инструментима обезбјеђења, рефлектује токове готовине који могу настати из процеса реализације инструмената обезбјеђења или очекиваних токова готовине који могу настати од прилива из обављања редовне пословне дјелатности дужника. Књиговодствена вриједност средства се смањује коришћењем рачуна исправке вриједности и износ губитка се признаје на терет биланса успеха.

Губици услед обезвређења финансијских средстава вреднованих по амортизованој вриједности се евидентирају у билансу успеха. Потраживања и са њима повезана исправка вриједности се у потпуности искњижавају када не постоје реални изгледи да ће средства у будућности бити надокнађена, а у складу са одлуком руководства Друштва.

Процјена резервисања за губитке за очекиване кредитне губитке потраживања врши се:

- појединачно за средства која су значајна и/или
- на бази портфеља за групу, односно подгрупу финансијских средстава са сличним карактеристикама кредитног ризика.

Процјена резервисања за очекиване кредитне губитке потраживања од купаца врши се по следећим групама потраживања која настају по основу:

- тржишног снабдијевања,
- јавног снабдијевања,
- резервног снабдијевања,
- продаје повезаним правним лицима.

Потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процјене износе 1.000.000 КМ и више процјењују се појединачно.

Процјена наплативости потраживања, осим потраживања из претходног става врше се по групама и/или подгрупама примјеном коефицијената ненаплаћених потраживања на укупан износ фактурисаних потраживања у текућем извјештајном периоду.

Застарјело потраживање се отписује директно у цјелости.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, које носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања је засновано на процјени независног процјенитеља, као и историјском искуству са сличним средствима и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора за новонабављена средства која нису била предмет процјене. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Друштва, и резервисања за бенефиције запослених у складу са IAS 19 “Примања запослених”.

Резервисања за судске спорове извршена су на основу процјене исхода спорова за које се вјерује да ће настати у наредној години или годинама.

Трошкови дугорочних бенефиција за запослене се одређују коришћењем актуарске процјене. Она укључује предвиђање дисконтних стопа, будућих повећања плата и будућих стопа флукуације запослених. С обзиром да је ријеч о дугорочним предвиђањима, овакве процјене носе виши ниво неизвјесности.

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан извјештаја о финансијском положају, руководство Друштва анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца или других носиоца потраживања и трендова историјских губитака. Обрачун исправке се ради на бази посебног алгорита.

Одложена пореска средства/обавезе

Одложена пореска средства призната су на све неискоришћене пореске губитке до мјере до које је извјесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици могу искористити. Значајна процјена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБА И ПРОИЗВОДА

(У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Продаја електричне енергије - повезана правна лица (напомена 30)	19.080.424	15.806.628
Продаја електричне енергије из система обавезног откупа - повезана правна лица (напомена 30)	5.353.168	4.369.110
Продаја електричне енергије за остале купце - повезана правна лица (напомена 30)	953.801	1.868.621
Укупно:	25.387.393	22.044.359

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

(У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од осталих услуга (секундарна и терцијарна регулација) - повезана правна лица (напомена 30)	1.343.976	799.398
Приходи од закупнина	98.096	98.096
Приходи од закупнина ППЛ (напомена 30)	12.000	12.000
Остали пословни приходи по другим основама	76.865	135.573
Укупно:	1.530.937	1.045.067

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

(У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Утрошене ауто гуме	17.539	30.267
Утрошена ХТЗ опрема	47.313	41.451
Утрошен ситан алат и инвентар	9.741	11.197
Утрошен материјал за текуће одржавање	150.370	85.964
Утрошен остали материјал	10.780	51.673
Укупно трошкови материјала	233.744	220.552
Трошкови горива	138.783	136.812
Трошкови енергије ППЛ (напомена 30)	183.795	144.902
Трошкови енергије - остали	1.338	1.559
Укупно трошкови енергије	323,916	283.273
Укупно:	559.660	503.825

8. ТРОШКОВИ ПЛАТА, НАКНАДА ПЛАТА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Бруто плате	3.458.280	3.194.428
Накнаде плата	1.758.982	1.653.375
Бруто накнаде члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију и Директора Одјељења интерне ревизије	86.957	86.957
Трошкови топлог оброка	342.969	316.802
Накнада за превоз радника	52.616	52.678
Накнада за регрес	296.406	254.666
Трошкови дневница, смјештаја и превоза на службеном путу	9.293	9.479
Помоћ запосленима	25.840	36.716
Остали лични расходи и накнаде	108.147	102.516
Укупно:	6.139.490	5.707.617

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

(У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови транспортних услуга:	77.609	91.474
Трошкови услуга одржавања:	611.961	588.952
- повезана правна лица (напомена 30)	118.180	109.980
- остали	493.781	478.972
Трошкови рекламе и пропаганде	151.154	33.359
Трошкови за закуп земљишта	518	-
Трошкови услуга секундарне и терцијарне регулације:	1.549.493	1.253.188
- повезана правна лица (напомена 30)	1.290.524	1.041.756
- остали	258.970	211.432
Укупно:	2.390.736	1.966.973

10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

(У КМ)

	Период који се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови амортизације (напомена 17)	6.044.115	6.022.345
Трошкови резервисања за бенефиције запослених (напомена 24)	136.740	117.355
Укупно:	6.180.855	6.139.700

11. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

(У КМ)

	<i>Период који се завршава 31. децембра</i>	
	2023.	2022.
Трошкови адвокатских услуга	30.405	1.145
Трошкови консултантских услуга	7.000	7.000
Трошкови осталих непроизводних услуга	113.736	68.198
Трошкови репрезентације	53.016	38.479
Трошкови здравствених услуга	16.695	13.065
Трошкови премија осигурања	22.825	20.431
Трошкови платног промета	4.521	3.811
Трошкови чланарина	20.328	16.062
Остали нематеријални трошкови	57.881	50.097
Укупно:	326.407	218.288

12. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА

(У КМ)

	<i>Период који се завршава 31. децембра</i>	
	2023.	2022.
Концесиона накнада за коришћење електроенергетских објеката	1.906.832	1.412.761
Накнада за воде	331.462	250.500
Регулаторна накнада	41.388	47.274
Накнада за противпожарну заштиту	8.075	6.927
Накнада за коришћење шума	18.942	16.211
Накнада за обновљиве изворе енергије (напомена 30)	243.125	42.313
Трошкови осталих пореза и доприноса	193.931	207.248
Укупно:	2.743.756	1.983.234

13. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

(У КМ)

	<i>Период који се завршава 31. децембра</i>	
	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Расходи камата	508.600	550.475
Негативне курсне разлике	-	1.220
Укупно:	508.600	551.695

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ

(У КМ)

	<i>Период који се завршава 31. децембра</i>	
	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Приходи по основу дисконта дугорочних кредита	89.506	10.531
Остали приходи	41.207	55.646
Приходи по основу промјене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих година	-	3.183
Укупно:	130.713	69.360

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ

(У КМ)

	<i>Период који се завршава 31. децембра</i>	
	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Нето губици од расходања постројења и опреме	78.333	87.632
Трошкови судских и других спорова	9.041	9.464
Трошкови накнаде штете трећим лицима	64.096	5.606
Остали расходи	38.213	1.904
Обезврјеђење потраживања	89.063	89.945
Обезврјеђење инвестиционих некретнина	5.271	-
Укупно:	284.017	194.551

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добит

(У КМ)

	Година која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Текући порез на добитак	-	-
Одложени порески расходи периода	448.137	451.050
Одложени порески прихода периода	1.268	1.870
Укупно:	446.869	449.180

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резулата пословања и прописане пореске стопе

(У КМ)

	Година која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Добитак/(губитак)прије опорезивања	7.916.863	5.892.903
Порез на добит обрачунат по стопи од 10%	(791.686)	(589.290)
Порески ефекти повећања пореске основице	(47.173)	(28.622)
Порески ефекти смањења пореске основице	470.312	468.522
Порез на добитак	(368.547)	(149.390)
Порески ефекат неискориштеног пореског губитка	368.547	149.930
<i>Ефективна стопа пореза на добитак (%)</i>	-	-

в) Одложене пореске обавезе (нето)

(У КМ)

	Година која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Стање, 1. јануар	7.929.929	7.480.749
Ефекти разлике између пореске и рачуноводствене амортизације	443.529	452.234
Остало	3.339	(3.054)
Стање, 31. децембар	8.376.797	7.929.929

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

17. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

у КМ

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема, инвентар и остало	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнине, постројења, опрему и инв.некр.	Укупно	Нематеријална улагања
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ							
Стање набавне вриједности 31. децембра 2021. године	62.859	259.851.676	137.115.953	169.830	-	397.200.318	9.107.432
Набавке у току периода	-	-	-	811.989	-	811.990	119.450
Пренос са инвестиција у току	-	120.014	716.658	(836.672)	-	-	-
Остала повећања	-	-	-	69.901	-	69.901	-
Пренос између група	-	-	-	-	-	-	-
Расходовање	-	(97.190)	(93.788)	-	-	(190.979)	-
Остала смањења	-	-	-	-	-	-	(69.900)
Стање 31. децембра 2022. године	62.859	259.874.499	137.738.823	215.048	-	397.891.230	9.156.982
Стање 01. јануар 2023. године	62.859	259.874.499	137.738.823	215.048	-	397.891.230	9.156.982
Набавке у току периода	-	-	-	1.312.626	538.666	1.851.292	32.796
Пренос са инвестиција у току	-	2.225	546.941	(553.400)	-	(4.234)	705.567
Остала повећања	-	-	-	-	-	-	-
Пренос између група	-	-	-	-	-	-	-
Расходовање	-	-	(425.807)	-	-	(425.807)	-
Стање 31. децембра 2023. године	62.859	259.876.724	137.859.957	974.274	538.666	399.312.481	9.895.345

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

17. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема, инвентар и остало	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнине, постројења, опрему и инв.некр.	Укупно	Нематеријална улагања
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ							
Стање исправке вриједности 1. јануар 2022.године	-	86.053.774	71.302.698	-	-	157.356.472	1.377.495
Амортизација у току периода	-	2.825.375	3.037.743	-	-	5.863.118	159.228
Расходовање	-	(26.875)	(76.472)	-	-	(103.347)	-
Стање исправке вриједности 31. децембра 2022.године	-	88.852.274	74.263.969	-	-	163.116.243	1.536.723
Амортизација у току периода	-	2.825.731	3.069.518	-	-	5.895.249	148.866
Расходовање	-	-	(334.900)	-	-	(334.900)	-
Остала смањења	-	-	15.523	-	-	15.523	-
Стање исправке вриједности 31. децембра 2023.године	-	91.678.005	77.014.110	-	-	168.692.115	1.685.589
Стање 31.децембра 2022. године	62.859	171.022.225	63.474.854	215.048	-	234.774.986	7.620.259
Стање 31.децембра 2023. године	62.859	168.198.719	60.845.847	974.274	538.666	230.620.365	8.209.756

17.1. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	Инвестиционе некретнине
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ	
Стање 1. јануара 2022.године	2.544.252
Набавке у току периода	-
Стање 31. децембра 2022.године	2.544.252
Набавке у току периода	-
Пренос између група	-
Умањење вриједности инвестиционих некретнина по процјени	(5.271)
Набавна вриједност 31. децембра 2023.године	2.538.981

ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТ	
Стање 1. јануара 2022.године	-
Амортизација у току периода	-
Стање 31. децембра 2022.године	-
Амортизација у току периода	-
Исправка вриједности 31. децембра 2023.године	-
Стање 31. децембра 2022.године	2.538.981
Стање 31. децембра 2023.године	2.538.981

17. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

На дан 31. децембар 2023. године, осим осигурања возила приликом регистрације, Друштво није извршило осигурање грађевинских објеката и остале опреме од основних облика ризика код одговарајућих организација за осигурање.

Друштво нема хипотека, нити залога над својим некретнинама, постројењима, опремом, инвестиционим некретнинама и нематеријалним улагањима на дан 31. децембра 2023. године.

Укупна бруто књиговодствена вриједност потпуно амортизованих некретнина, постројења и опреме која је још у употреби на дан 31.12.2023. године износи 4.394.196 КМ.

У складу са Акционим планом проведене су активности које се односе на поступке укњижавања на оним непокретностима гдје су се стекли услови за покретање неопходних процедура. У оквиру подручне јединице Бања Лука ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град је у својству корисника било уписано на три катастарске општине: Бочац Горњи, Бочац Доњи и Агино Село, а кад су се стекли законски услови приликом поступка излагања на јавни увид катастра непокретности, након више проведених расправа дошло је до брисања корисника ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, а некретнине које се налазе на наведеним подручним јединицама су уписане на Републику Српску. Оспорена су рјешења РУГИП-а и покренути управни спорови, у циљу поништења спорних рјешења, односно ради даљих поступака доказивања права власништва, те су након проведених судских поступака за непокретности које се налазе на к.о. Бочац Горњи, к.о. Бочац Доњи и к.о. Агино Село, донесене пресуде у корист ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, након чега је РУГИП поништио спорна рјешења и проследио Управи на даље поступање. Закључак је за непокретности које се налазе на територији подручне јединице Бања Лука је следећи: Непокретности које се налазе на територији ове подручне јединице налазе у Програму приватизације, а излагање је извршено по редовном поступку. У судским поступцима који су правоснажно окончани у корист ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, уважени су истакнути тужбени захтјеви, донесене су три пресуде у корист овог Друштва, међутим РУГИП још није провео поступке излагања за спорне непокретности. На територији подручне јединице Шипово, предузеће је водило судски спор у ком је доказивало право својине на непокретностима означеним као „Рибогојилиште“, а које су биле уписане у корист Општине Језеро као корисника. По окончању наведених поступака у корист ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, покренут је поступак уписа права коришћења, те је извршен упис ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, као корисника, и извршено брисање општине Језеро као претходника, а након тог уписа поднесен је захтјев РУГИП-у за доношење одлуке о појединачном излагању, покренута су два поступка излагања на јавни увид катастра непокретности, из разлога што су се стекли законски услови, односно ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град је добила статус корисника, а како би се уписало право својине, поменути поступци су обустављени, а таксе и накнаде за вођење истих враћене на рачун ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град. До обуставе покренутих поступака је дошло из разлога што је ступио на снагу Закон о измјенама и допунама закона о премјеру и катастру Републике Српске, (Сл.Гл.РС, број: 62/18), који чланом 12. прописује да се брише члан 71. став 3., Закона о премјеру и катастру Републике Српске (Сл.Гл.РС, број: 6/12 и 110/16), који је предвиђао могућност да се катастар непокретности може основати и за дио катастарске општине, најмање за једну парцелу, на основу одлуке Управе.

На територији Подручне јединице Мркоњић Град је од 1953. године на снази пописни катастар, из разлога уништења земљишне књиге у Другом свјетском рату, а поступци излагања, односно поступак по члану 8.а Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, су проведени за непокретност означену као Управна зграда. Након етажирања и уписа наведеног објекта у књигу уложених уговора, настављен је поступак излагања и одржана је јавна расправа, те је донесено рјешење којим је мериторно одлучено. За остале непокретности које се налазе на територији катастарских општина које покрива подручна јединица Мркоњић Град, ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град ће покренути поступке по стицању објективних околности које су претпоставка за упис права својине, односно за укњижбу преосталог дијеле некретнина.

18. ЗАЛИХЕ И ДАТИ АВАНСИ

(У КМ)

	31.децембар 2023.	31.децембар 2022.
Материјал	361.720	337.888
Резервни дијелови	470.872	480.408
Остале залихе	221.147	159.912
Дати аванси	39.698	39.068
Исправка вриједности датих аванса	38.694	38.694
Укупно:	1.054.743	978.582

19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

(У КМ)

	31.децембар 2023.	31.децембар 2022.
Купци		
- повезана правна лица (напомена 30)	46.294.683	37.388.411
- у земљи	21.806	21.806
Укупно бруто потраживања од купци	46.316.489	37.410.217
Минус: Исправка вриједности (напомена 30)		
- повезана правна лица	(462.947)	(373.884)
- у земљи	(21.806)	(21.806)
Укупно исправка потраживања од купаца	(484.753)	(395.689)
Укупно:	45.831.736	37.014.528

Старосна структура потраживања:

	У КМ	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Није доспјело		
0-30 дана	5.239.869	5.116.457
31-60 дана	1.948.913	2.013.622
61-90 дана	8.316.841	2.076.216
91-120 дана	461.843	1.839.450
121-150 дана	586.081	1.875.866
151-180 дана	895.759	2.222.129
181-210 дана	2.916.719	2.347.968
Више од 210 дана	25.950.464	19.918.510
	46.316.489	37.410.217

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

19 а) ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

(У КМ)

	<i>Потраживања од купаца (напомена 19)</i>	<i>Друга краткорочна потраживања (напомена 20)</i>	<i>Краткорочни финансијски пласмани (напомена 21)</i>	<i>Укупно</i>
Стање 31. децембар 2021. године	305.745	9.250	978.761	1.293.756
Повећање/(смањење) очекиваних кредитних губитака	89.945	(3.183)	-	86.762
Стање 31. децембар 2022. године	395.690	6.067	978.761	1.380.518
Повећање/(смањење) очекиваних кредитних губитака	89.063	-	-	89.063
Стање 31. децембар 2023. године	484.753	6.067	978.761	1.469.581

20. ДРУГА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

(у КМ)

	<i>31. децембар 2023.</i>	<i>31. децембар 2022.</i>
Потраживања од запослених	3.855	5.060
Потраживања по основу рефундације боловања	14.207	27.460
Остала потраживања	45.959	33.958
Укупно бруто друга краткорочна потраживања:	64.021	66.478
Минус: Исправка потраживања	-	-
-остала потраживања	(6.067)	(6.067)
Укупно:	57.954	60.411

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

(у КМ)

	<i>31. децембар 2023.</i>	<i>31. децембар 2022.</i>
Краткорочно орочени депозити		
-Банка Српске а.д. Бања Лука - у стечају	978.761	978.761
	978.761	978.761
<i>Минус: Исправка вриједности:</i>		
-Банка Српске а.д. Бања Лука-у стечају	(978.761)	(978.761)
Укупно:	-	-

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

(У КМ)

	<i>31. децембар 2023.</i>	<i>31. децембар 2022.</i>
Жиро рачун у домаћој валути	866.220	625.768
Благајна	896	415
Девизни рачун	3.220	3.220
Укупно:	870.336	629.403

23. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

До 31. децембра 1999. године капитал Предузећа је био 100% у државном власништву, којег је сачињавао почетни државни капитал заједно са дијелом добити распоређеном у овај вид капитала и накнадним ревалоризацијама.

У току 1999. године на основу Закона о приватизацији државног капитала у предузећима и Закона о почетном билансу са стањем на дан 30. јуна 1998. године, Дирекција за приватизацију Републике Српске, донијела је Обавјештење о извршеној приватизацији од 8. новембра 2002. године којим је утврдила структуру капитала Предузећа на дан 30. јуна 1998. године, која се није мијењала до 31. децембра 2004. године.

На основу Одлуке Владе Републике Српске донијете 24. фебруара 2005. године, извршена је промјена облика организовања Зависних државних предузећа у оквиру ЈМДП Електропривреда Републике Српске у акционарска друштва. На основу ове Одлуке основни капитал Друштва чини акцијски капитал чији је власник Република Српска 65%, ваучер понуда 20%, Фонд ПИО 10% и Фонд реституције 5%.

На основу Одлуке Владе Републике Српске број 02/1-020-60/06 од 30. децембра 2005. године и Одлуке Владе Републике Српске број 04/1-012-1966/06 од 7. септембра 2006. године извршена је промјена структуре акцијског капитала, где је умјесто државног капитала нови акционар постао Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д., Требиње, тако да структура акцијског капитала изгледа: Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д., Требиње 65%, ваучер понуда 20%, Фонд ПИО 10% и Фонд реституције 5%.

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2023. године према Централном регистру хартија од вриједности Републике Српске је била сљедећа:

Опис	% учешћа у укупном капиталу	Вриједност капитала	Број акција
Мјешовити холдинг ЕРС а.д., Требиње	64.9994	66,529,802	66,529,802
ПРЕФ РС а.д. Бања Лука	10.0457	10,282,225	10,282,225
Фонд за реституцију а.д. Б. Лука	5.0000	5,117,724	5,117,724
Raiffeisen Bank d.d.BIH Sarajevo Kastodi	4.8988	5,014,142	5,014,142
DUIF KRISTAL INVEST AD OAIF	2.7643	2,829,464	2,829,464
FUTURE FUND			
DUIF KRISTAL INVEST AD OMIF MAXIMUS FUND	2.3485	2,403,881	2,403,881
Остали акционари	9,9431	10,177,249	10,177,249
Акцијски капитал	100.0000	102,354,487	102,354,487

Номинална вриједност једне акције на дан 31. децембра 2023. године износи 1,00 Конвертибилну марку. Акције Друштва се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској. Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2023. године износи 0,42 Конвертибилних марака (31. децембра 2022. године 0,315 Конвертибилних марака).

Друштво је у својим пословним књигама на дан 31. децембра 2023. године исказало исту укупну вриједност акцијског капитала према Рјешењу Основног суда у Бања Луци и Централног регистра хартија од вриједности Републике Српске у износу од 102.354.487 Конвертибилних марака.

23. КАПИТАЛ (наставак)

Резерве

Резерве Друштва на дан 31. децембар 2023. године исказане су у износу од 53.508.915 КМ и односе се на законске резерве и остале резерве.

Законске резерве

Законске резерве исказане на дан 31. децембар 2023. године у укупном износу од 5.182.252 Конвертибилних марака представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са 231. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", број 127/08, 58/09, 100/11, 67/13 и 100/17) и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак предходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала, односно статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или оснивачким актом односно статутом одређеног већег дјела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Одлуком Скупштине акционара број: СА-11/23 од 15.12.2023. године 5% од нето добити, односно износ од 350.790 добити распоређено је у законске резерве.

Остале резерве

Статутарне резерве исказане на дан 31. децембар 2022. године у укупном износу од 474.729 Конвертибилних марака представљале су резерве настале издвајањем из добити Друштва.

Одлуком Скупштине акционара ЗП «Хидроелектране на Врбасу» а.д. Мркоњић Град од 30.12.2023. о измени и допуни Статута укидају се статутарне резерве и преносе се како слиједи:

- Статутарне резерве које су формиране из нераспоређене добити, преносе се са позиције статутарних резерви на позицију нераспоређене добити из ранијих година.
- Статутарне резерве које су формиране у складу сад чланом 11. Правилника о начину и роковима формирања процјене и књижења ефеката процјене вриједности појединих позиција биланса стања правних лица, преносе се са позиције статутарних резерви на позицију остале резерве. Остале резерве могу се користити за покриће губитака: губитака из пословања, емисионог губитка, губитака насталих примјеном МРС и МСФИ и слично.

Остале резерве исказане на дан 31. децембар 2023. године износе 48.326.663 Конвертибилне марке.

Према Одлуци Скупштине акционара број СА-11/23 од 15.12.2022. 5% од нето добити остварене у пословној 2022. години у износу од 350.790 КМ распоређује се за донације.

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве на дан 31. децембар 2023. године износе 66.411.194 КМ и састоје се од позитивних ефеката процјене основних средстава и нематеријалних улагања извршених на дан 31. децембра 2021. године, као и позитивних ефеката претходно извршених процјена основних средстава на дан 31. децембра 2004, 31. децембра 2008. и 31. децембра 2011. године и 31. децембра 2015. године.

24. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

(у КМ)

	31.децембар 2023.	31.децембар 2022..
Резервисања за:		
- бенефиције за запослене	236.304	194.727
Укупно:	236.304	194.727

Кретање на резервисањима

(у КМ)

	Бенефиције за запослене	Судски спорови	Укупно
Стање, 1. јануар 2022. године	159.731	-	159.731
Резервисање у току године на терет трошкова	117.354	-	117.354
Исплате у току године	(82.358)	-	(82.358)
Стање, 31. децембра 2022.године/1. јануара 2023.године	194.727	-	194.727
Резервисање у току године на терет трошкова	136.740	-	136.740
Исплате у току године	(103.164)	-	(103.164)
Преноси/остало	8.001		8.001
Стање, 31.децембар 2023. год.	236.304		236.304

25. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

(у КМ)

	31.децембар 2023.	31.децембар 2022.
Разграничени приходи по основу државних донација - свођење кредита на фер вриједност	224.232	228.881
Укупно:	224.232	228.881

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	(у КМ)	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Дугорочне обавезе у земљи</i>		
"Нова банка" а.д. Бања Лука	1.956.202	3.828.348
	1.956.202	3.828.348
<i>Дугорочни кредити у иностранству</i>		
Европска инвестициона банка ЕИВ 23871	7.978.803	8.644.720
Међународна асоцијација за развој (ИДА) 41970	41.959	59.998
	8.020.762	8.704.718
	9.976.964	12.533.066
Минус: Текућа доспијећа дугорочних кредита	2.583.306	2.499.740
Укупно дугорочне обавезе	7.393.658	10.033.326

27. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	(у КМ)	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Добављачи - повезана правна лица (напомена 30)	161.520	78.278
Добављачи у земљи	1.393.340	619.879
Добављачи у иностранству	45.712	200.159
Примљени аванси	350	70
Укупно:	1.600.922	898.386

Старосна структура обавеза на 31.12.2023.

0-30	809.291
31-60	757.161
61-90	23.692
91-120	1.645
121-150	1.567
151-180	1.289
181-210	1.224
211-999	5.053
	1.600.922

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА

	(у КМ)	
	31.децембар 2023.	31. децембар 2022.
Обавезе за нето накнаде зарада	297.907	266.835
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада	24.919	20.645
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	150.888	134.884
Обавезе за бруто остала лична примања	6.718	6.600
Обавезе по основу камата	2.379	2.379
Унапријед обрачунати расходи периода	169.666	93.491
Обавезе за дивиденду	28.803.965	100.999
Обавезе по специф. пословима (напомена 30)	176.175	778.723
Обавезе за ПДВ	239.092	302.298
Обавезе за порез, доприносе и друге дажбине	228.063	234.594
Обавезе за донације	350.790	-
Све остале обавезе	28.234	21.669
УКУПНО:	30.478.798	1.963.117

29. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	(у КМ)	
	31.децембар 2023.	31. децембар 2022.
Примљене гаранције (напомена 32.2)	899.292	93.032
Дате гаранције (напомена 32.3)	100.020	20
Интерни односи у Холдингу по процјени из 2004. године	18.918.588	18.918.587
Укупно:	19.917.900	19.011.639

Интерни односи у оквиру Холдинга који на дан 31. децембра 2023. године износе 18.918.588 Конвертибилних марака, у потпуности се односе на искњижена интерна потраживања и обавезе (у истом износу) између чланица Холдинга утврђених на дан 31. децембра 2004. године, а у складу са Одлуком Владе Републике Српске од 7. марта 2006. године.

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град
 НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним лицима:

(У КМ)

БИЛАНС СТАЊА - АКТИВА	Напомена	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
ПОТРАЖИВАЊА			
МХ Електропривреда РС а.д.Требиње		46.287.663	37.384.077
Електрокрајина а.д., Б.Лука		7.020	4.334
	19	46.294.683	37.388.411
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
МХ Електропривреда РС а.д.Требиње		28.163	37.345
"ИРЦЕ" а.д.		133.357	40.932
	27	161.520	78.277
<i>Обавезе из специфичних послова:</i>			
МХ Електропривреда РС а.д. Требиње	28	176.175	778.722
Обавезе за дивиденде		18.657.789	
МХ Електропривреда РС а.д. Требиње			
Укупно обавезе		18.995.485	856.999

(у КМ)

БИЛАНС УСПЈЕХА	Напомена	31.12.2023.	31.12.2022.
ПРИХОДИ			
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	5	24.433.592	20.175.738
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	6	1.343.976	799.398
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	5	953.801	1.868.621
Електрокрајина а.д., Б.Лука	6	12.000	12.000
Укупни приходи		26.743.369	22.855.757
РАСХОДИ			
Трошкови електричне енергије			
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	7	183.795	144.902
		183.795	144.902
<i>Трошкови услуга одржавања</i>			
ИРЦЕ а.д.Источно Сарајево	9	118.180	109.980
		118.180	109.980
<i>Трошкови услуга секундарне и терцијарне регулације</i>			
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	9	1.290.524	1.041.756
		1.290.524	1.041.756
<i>Накнада за обновљиве изворе енергије</i>			
МХ Електропривреда РС а.д., Требиње	12	243.125	42.313
Електрокрајина а.д., Б.Лука		-	-
		243.125	42.313
Укупни расходи		1.835.624	1.338.951

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Накнаде кључном руководству

Кључно руководство чине Управа Друштва, Одбор за ревизију и Надзорни одбор. Накнаде плаћене кључном руководству по основу услуга запосленог лица приказане су у табели која слиједи :

	(у КМ)	
	<i>31.децембар 2023.</i>	<i>31.децембар 2022.</i>
Управа Друштва	257.545	253.170
Надзорни одбор	49.975	49.975
Одбор за ревизију	26.986	26.986
Укупно:	334.506	330.131

31. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	(у КМ)	
	<i>Период који се завршава</i>	
	<i>31. децембар 2023.</i>	<i>31. децембар 2022.</i>
Добитак обрачунског периода	7.469.994	5.443.723
Просјечни пондерисани број издатих акција	102.354.487	102.354.487
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0,0730	0,0532

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

ЗП ХЕ на Врбасу а.д.Мркоњић Град

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину који се завршава 31. децембра 2023. године

32. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ**32.1. Судски спорови**

На дан 31. децембра 2023. године, укупан износ потенцијалних обавеза по основу спорова који се воде против Друштва износи 173.054 КМ, док је вриједност спорова које Друштво води против других лица 73.808 КМ. Наведени износи не укључују евентуалне затезне камате и судске трошкове који могу бити утврђени по окончању судских спорова. Став екстерног правног заступника Друштва је да ће одређени тужбени захтјеви бити окончани у корист тужилаца Друштва.

32.2. Дате гаранције

(у КМ)

	31.децембар 2023.	31. децембар 2022.
Дате мјенице по уговору о кредиту	20	20
Гаранција за добро извршење посла-Влада РС	100.000	-
Укупно:	100.020	20

32.3. Примљене гаранције

(у КМ)

	31.децембар 2023.	31. децембар 2022.
Гаранције за добро извршење посла		
Гаранција за добро извршење посла-Крајина петрол Бања Лука Бр.гаранције 19187641	5.489	-
Гаранција за добро извршење посла-Низ комерц Бања Лука Бр.гаранције 19358275	9.750	-
Гаранција за добро извршење посла-Проинтер Бања Лука Бр.гаранције 29258	4.376	4.375
Гаранција за добро извршење посла-Проинтер Бања Лука Бр.гаранције 29257	47.798	47.797
Гаранција за добро извршење посла-МГ МИНД Мркоњић Град Бр.гаранције 16266	58.582	-
Гаранција за добро извршење посла-Проинтер Бања Лука Бр.гаранције 29242	4.433	4.433
Гаранција за добро извршење посла-ЕЛНОС БЛ Бања Лука Бр.гаранције 19679896	230.199	-
Гаранција за добро извршење посла-ЕЛНОС БЛ Бања Лука Бр.гаранције 19679837	538.666	-
Проинтер – бр.гаранције 567151622107	-	6.990
Низ комерц – бр. гаранције 18994071	-	4.875
Гаранција за добро извршење посла-Проинтер Бања Лука Бр.гаранције 29377	-	24.561
УКУПНО:	899.292 КМ	93.031

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

3.1. Управљање капиталом

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбиједи принос на капитал. Структура капитала Друштва састоји се од кредита, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује удјеле, резерве, као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу. Не постоје никакви екстерно наметнути захтјеви по питању адекватности капитала Друштва.

3.1.1 Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су сљедећи:

(у КМ)

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Задуженост а)	9.976.964	12.533.066
Готовина и готовински еквиваленти	(870.336)	(629.402)
Нето задуженост	9.106.628	11.903.664
Капитал б)	238.298.924	259.884.268
Рацио укупног дуговања према капиталу	0,0382	0,0458

а) Задуженост се односи на дугорочне и краткорочне кредите и текуће доспијеће дугорочних кредита, умањена за готовину и готовинске еквиваленте.

б) Капитал укључује акције, резерве и нераспоређени добитак

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

3.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањени су у напомени 3 ових финансијских извјештаја.

3.1.3. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	(у КМ)	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска имовина		
Потраживања од купаца	45.831.736	37.014.527
Друга краткорочна потраживања	57.954	60.411
Готовина и готовински еквиваленти	870.336	629.403
	46.760.026	37.704.341
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	7.393.658	10.033.326
Текуће доспијеће дугорочних обавеза	2.583.306	2.499.740
Обавезе према добављачима	1.600.922	898.386
Остале краткорочне обавезе	30.478.798	1.963.117
	42.056.684	15.394.569

3.2. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

Друштво не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, у периоду до 30. јуна 2022. године Друштво није вршило трговање финансијским инструментима.

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, руководство Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у ЕУР за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 ЕУР = 1,95583 Конвертибилних марака). У складу са наведеним, руководство Друштва није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Потраживања		Обавезе	
	31. децембар		31. децембар	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Оригинална валута	КМ		КМ	
EUR	3.220	3.220	7.978.803	8.644.720
SDR	-	-	41.959	59.998
	3.220	3.220	8.020.762	8.704.718

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

Обзиром да Друштво има каматносно имовину, приходи Друштва су у одређеној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа.

Због напријед наведеног Друштво није вршило анализу изложености ризику од промјене каматних стопа.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Друштво није изложено значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Друштво нема улагања класификованих у извјештају о финансијском положају као средства расположива за продају, или као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у извјештају о укупном резултату.

Друштво је минимално изложено ризику промјене цијена производа, јер цијене на бази напона произведене електричне енергије и техничко – технолошкох карактеристика производних објеката одређује Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске. С друге стране Друштво се може суочити са интензивном конкуренцијом у области производње и промета електричне енергије како на нивоу Босне и Херцеговине, тако и на подручју Републике Српске, јер постоји интензивна активност на изградњи мини хидроелектрана.

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Друштва које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Друштво својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације продаје електричне енергије који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза:

Финансијска имовина (у КМ)						
31. децембар 2023.	до 1 мјесец	1-3 мјесеци	3-12 мјесеци	1-5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносна	6.024.818	10.263.546	18.748.609	11.723.053	-	46.760.026
	6.024.818	10.263.546	18.748.609	11.723.053	-	46.760.026
31. децембар 2022.						
Некаматносна	3.558.301	6.245.095	21.516.850	6.384.095	-	37.704.341
	3.558.301	6.245.095	21.516.850	6.384.095	-	37.704.341

Финансијске обавезе						
31. децембар 2023.	до 1 мјесец	1-3 мјесеци	3-12 мјесеци	1-5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносна	31.364.493	704.255	10.318	654		32.079.719
Фиксна каматна стопа	159.755	634.822	1.788.729	-	7.393.658	9.976.964
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-	-	-
	31.524.248	1.339.077	1.799.047	654	7.393.658	42.056.684
31. децембар 2022.						
Некаматносна	2.052.570	792.197	15.990	742		2.861.499
Фиксна каматна стопа	152.890	621.267	1.725.587	1.956.202	8.077.124	12.533.070
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-	-	-
	2.205.460	1.413.464	1.741.577	1.956.944	8.077.124	15.394.569

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва.

Поред тога, Друштво има значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има само једног купца, Матично предузеће а.д.Требиње.

33.3. Фер вриједност финансијских инструмената

Изузев као што је наведено у наредној табели, руководство Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

(у КМ)

	31. децембар 2023.		31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина				
Потраживања од купаца	45.831.736	45.831.736	37.014.527	37.014.527
Друга краткорочна потраживања	57.954	57.954	60.411	60.411
Готовина и готовински еквиваленти	870.336	870.336	629.403	629.403
	46.760.026	46.760.026	37.704.341	37.704.341
Финансијске обавезе				
Дугорочне обавезе	7.393.658	7.393.658	10.033.326	10.033.326
Текуће доспијеће дугорочних обавеза	2.583.306	2.583.306	2.499.740	2.499.740
Обавезе према добављачима	1.600.922	1.600.922	898.386	898.386
Остале краткорочне обавезе	30.478.798	30.478.798	1.963.117	1.963.117
	42.056.684	42.056.684	15.394.569	15.394.569

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне кредите и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.

34. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Након 31. децембра 2023. године - датума извјештавања, до дана одобрења ових финансијских извјештаја не постоје догађаји који би проузроковали корекцију ових финансијских извјештаја.

Осим горе наведеног до дана објављивања ових финансијских извјештаја нису настали догађаји након датума биланса стања који би захтјевали корекцију или додатна објелодањивања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтијева према одредбама МРС 10 “Догађаји након дана биланса”.

35. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер: питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година, при чему право на утврђивање и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не застаријева. То значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Друштво у току 2023. године није било предмет контрола.

35. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ (наставак)

Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако руководство Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења руководства. Руководство Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по финансијске извјештаје Друштва.

36. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
EUR	1,9558	1,9558
RSD	0,0166	0,0166
USD	1,7699	1,8337
CHF	2,1121	1,9862
SDR	2,3812	2,4504

в.д. Директор

Горан Милановић

Руководилац рачуноводствено
финансијске службе

Драгана Јовандић